

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 27P/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119203144
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Maláriková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2119203144.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov - matka: neb. A. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, a otec: F. K., nar. X.XX.XXXX, bytom B. A., t. č. bytom B. XXb, XXXX Q., Š., zastúpený: Marián Galbavý, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Kapitulská 6, Trnava, IČO: 51 436 108, o návrhu navrhovateľky: J. X. F., nar. XX.X.XXXX, bytom T. A. XX, K., zastúpená: JUDr. Barbora Petrovič, advokátka, so sídlom Hlavná 44, Trnava, na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd vyhlasuje, že nemá právomoc konať vo veci návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia a konanie o návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia zastavuje.

II. Súd vyhlasuje, že nemá právomoc konať vo veci návrhu starej matky na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti a konanie o návrhu starej matky na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti zastavuje.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 15.04.2019 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľky, starej matky maloletej, ktorým žiadala vo veci samej, aby súd zveril maloletú do jej starostlivosti a zaviazal otca maloletej na platenie výživného vo výške 100,- eur mesačne a súčasne, aby súd rozhodol neodkladným opatrením, ktorým dočasne zverí maloletú F. do jej starostlivosti.

2. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 17.04.2019 č.k. 27P/22/2019-15, ktorým uložil otcovi, aby maloleté dieťa odovzdal do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky do právoplatného skončenia konania vo veci samej, bolo návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovené. Na odvolanie otca maloletej voči nariadenému neodkladnému opatreniu Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 23CoP/43/2019-129 zo dňa 10.07.2019 napadnuté uznesenie tunajšieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, že je potrebné od otca maloletého dieťaťa zisťovať, odkedy sa s dieťaťom zdržiava vo Š., či sa tam zdržiava dočasne, alebo s úmyslom dlhodobo sa tam zdržiavať, otec uvedie, či je vo Š. poistený (dôchodkovo, zdravotne). Následne súd posúdi, či má právomoc vo veci konať a rozhodnúť.

3. Súd prvej inštancie vo veci opätovne konal a doplnil dokazovanie v naznačenom smere, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci.

4. Z vyjadrenia otca maloletej zo dňa 03.09.2019 doručeného súdu dňa 04.09.2019 vyplýva, že pracuje vo Š. od 01.05.2015 a s maloletou sa na území Š. nachádza od 22.04.2019, kedy si po tragickej udalosti (úmrť matky), ako jediný žijúci zákonný zástupca prevzal maloletú u starej matky do svojej osobnej

starostlivosti. Z vyjadrenie ďalej plyní, že má povolenie zdržiavať sa na území Š. do XX.XX.XXXX a úmysel sa zdržiavať tu dlhodobo, do dovŕšenia plnoletosti maloletej. Maloletá aktuálne žije s otcom a jeho rodinou vo Š., kde má vytvorené rodinné zázemie a podmienky pre riadny život. Otec bol pôvodne zamestnaný v spoločnosti K., pričom ku dňu XX.XX.XXXX ukončil pracovný pomer dohodou, z dôvodu vzniknutej rodinnej situácie - prevzatie maloletej do osobnej starostlivosti. V súčasnosti otec pracuje ako vodič kamiónu odo dňa XX.XX.XXXX v spoločnosti O. E. T. s pracovným pomerom na dobu neurčitú, s pracovnou dobou od 15:00 hod. do 21.00 hod. denne a starostlivosť o maloletú v čase jeho neprítomnosti zabezpečujú starí rodičia maloletej zo strany otca. Otec maloletej je vo Š. dôchodkovo a zdravotne poistený. Maloletá je vo Š. v rodinnom prostredí, pričom je o maloletú riadne postarané a zo strany otca sú zabezpečené všetky materiálne potreby. Od 01.09.2019 sa otec, spolu so svojím otcom Ľ. K. a jeho manželkou a maloletou presťahoval do väčšieho 4,5 - izbového bytu na adrese B. XXb, XXXX Q.. Otec otca p. Ľ. K. sa na území Š. zdržuje od 01.03.2012 a je dôchodkovo a zdravotne poistený. Manželka p. Ľ. K., p. I. K. je občianka Č. J., pričom si neželá, aby boli ohľadom jej osoby poskytované konajúcemu súdu akékoľvek dokumenty. Otec intenzívne komunikuje s migračným úradom K., avšak vydanie dokumentov na povolenie na pobyt maloletej F. bolo pozdržané až do predloženia úradne preloženého uznesenia Krajského súdu Trnava o zrušení neodkladného opatrenia. Otec dňa 22.08.2019 predložil migračnému úradu K., úradne preložené a apostilované rozhodnutie Krajského súdu Trnava, ktorý otcovi vzhľadom na rozdielnu legislatívu dokumenty odmietol vydať, až pokiaľ právne oddelenie neposúdi obsah predmetného uznesenia, čo môže byť právnikmi úradu posudzované v časovom intervale 1 mesiaca a viac. Z uvedeného dôvodu sa otec obrátil so žiadosťou o súčinnosť na slovenskú ambasádu v meste B., kde ho odporučili na Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže na Slovensku, ktoré však oznámilo, že nie je v ich kompetencii poskytnúť v tejto veci súčinnosť, nakoľko sa venuje výlučne vymáhaniu výživného v zahraničí a medzinárodným únosom detí. Otec si voči Š. autoritám splnil všetky povinnosti, maloletú F. nahlásil na Migračnom úrade K., pričom maloletá je toho času evidovaná vo Š. ako návšteva. Otec maloletej F. zabezpečuje zdravotnú starostlivosť u lekára Ľ. F. Ľ. T. - N., ktorý maloletej poskytuje povinné lekárske prehliadky. Podľa platného zákona vo Š. musí mať každé maloleté dieťa opatrovateľku. Opatrovateľky sú podľa platnej Š. legislatívy kontrolované úradom pre ochranu detí. Maloletá F. má už vybavenú opatrovateľku, avšak oficiálne jej bude úradmi pridelená, až po vydaní potvrdenia o pobyte maloletej pre územie Š.. Otec vyvíja maximálne úsilie a plnú súčinnosť Š. orgánom za účelom získania dokumentov na pobyt pre maloletú F.. Toho času sa čaká na stanovisko právneho oddelenia migračného úradu. Š. orgány taktiež opakovane kontrolovali podmienky u otca ohľadom maloletej F., pričom majú za preukázané, že otec zabezpečuje riadnu starostlivosť o maloleté dieťa.

5. K vyjadreniu otec predložil listinné dôkazy, a to povolenie na jeho pobyt s platnosťou do 21.04.2024, potvrdenie o zdravotnom a dôchodkovom poistení otca, skončenie pracovného pomeru so spoločnosťou K., pracovnú zmluvu so spoločnosťou O. E. T., pôvodnú nájomnú zmluvu, nájomnú zmluvu od 01.09.2019, cudzinecký preukaz otca, cudzinecký preukaz a potvrdenie o zdravotnom a dôchodkovom poistení Ľ. K. a správu lekára zo dňa 11.06.2019.

6. Podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

Podľa § 161 ods. 1 a 2 CSP, (1) ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). (2) Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa čl. 5 ods. 1 Haagskeho dohovoru, právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa alebo jeho majetku majú justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, kde má dieťa svoj obvyklý pobyt.

Podľa čl. 5 ods. 2 Haagskeho dohovoru, ak dôjde k zmene obvyklého pobytu dieťaťa na územie iného zmluvného štátu, nadobudnú s výnimkou ustanovenia článku 7 právomoc orgány štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa.

7. Civilný sporový poriadok dbá na to, aby súdne konanie prebiehalo podľa presne stanovených pravidiel (podmienky konania), ktorých dodržiavanie je predpokladom toho, aby konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky konania,

takéto konanie vykazuje nedostatky. Medzi neodstrániteľné nedostatky sa zaraďuje aj nedostatok právomoci súdu. Neodstrániteľné nedostatky (podmienky) konania majú tie dôsledky, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť podľa § 161 ods. 2 CSP, prípadne postúpiť vec inému orgánu.

8. Vzhľadom na účastníkov konania a skutkové okolnosti je zrejmé, že ide o vec s medzinárodným prvkom a súd preto je povinný sa predovšetkým vysporiadať s otázkou danosti právomoci súdov Slovenskej republiky konať a rozhodnúť v danej veci.

9. Medzi Slovenskou republikou a Š. bola platne uzatvorená medzinárodná zmluva, ktorá sa na danú problematiku vzťahuje, ide o dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa, ktorá bola prijatá 19.10.1996 v Haagu a uverejnená v Zbierke zákonov pod č. 344/2012 Z. z. (ďalej len Haagský dohovor). Rozhodujúcim kritériom pre určenie právomoci súdu je na základe Haagskeho dohovoru (čl. 5) obvyklý pobyt dieťaťa. Citovaný Haagsky dohovor neobsahuje legálnu definíciu obvyklého pobytu. Vychádzajúc však z judikatúry medzinárodných inštitúcií, najmä Európskeho súdneho dvora, sa obvyklý pobyt chápe ako miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. Obvyklý pobyt dieťaťa nemožno stotožňovať s evidenčným pobytom dieťaťa.

10. Obvyklý pobyt dieťaťa je určovaný na základe súhrnu osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu. Okrem fyzickej prítomnosti dieťaťa musia byť zohľadnené ďalšie faktory, z ktorých možno vyvodiť, že táto prítomnosť nemá dočasný alebo príležitostný charakter a že pobyt dieťaťa odzrkadľuje istú mieru začlenenia do sociálneho a rodinného prostredia. Do úvahy treba vziať najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území štátu a presťahovanie rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, rodinné, sociálne väzby dieťaťa, úmysel rodičov usadiť sa s dieťaťom v inom štáte prejavovaný určitými hmatateľnými krokmi (akým je napr. kúpa, nájom nehnuteľnosti). Pokiaľ ide o dieťa v nízkom veku, treba zohľadniť rodinné prostredie určené referenčnou osobou alebo osobami, s ktorými dieťa žije, ktoré ho skutočne opatrujú a starajú sa oň. Obvyklý pobyt dieťaťa nie je nemenný a môžu nastať skutočnosti, s ktorými je spojený právny následok zmeny obvyklého pobytu dieťaťa.

11. V tejto súvislosti súd uvádza, že navrhovateľka ako stará matka maloletého dieťaťa sa návrhom vo veci samej doručeným dňa 15.04.2019 domáha zverenia maloletého dieťaťa do jej náhradne osobnej starostlivosti potom, ako matka maloletého dieťaťa, dcéra navrhovateľky zomrela dňa XX.XX.XXXX. Navrhovateľka navrhovala zároveň vydať neodkladné opatrenie, ktorým sa domáhala zverenia maloletého dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, do rozhodnutia vo veci samej. Otec maloletej pracoval a pracuje vo Š., pričom chodil na Slovensko na týždeň v mesiaci, kedy sa o maloletú staral. Po smrti matky maloletej si otec ako jediný zákonný zástupca dieťa prevzal do osobnej starostlivosti a rozhodol sa s ním odísť žiť do Š..

12. Z vyjadrenia otca, ako aj z predložených dôkazov vyplýva, že otec je spolu s maloletou na území Š. od 22.04.2019, pričom má v úmysle zdržiavať sa na území Š. trvale, podľa vyjadrenia do dovŕšenia plnoletosti maloletej. Otec maloletej tu pracuje od 01.05.2015 ako vodič kamiónu, pričom aby mohol vykonávať starostlivosť o maloletú zmenil prácu. Otec je tu zdravotne a dôchodkovo poistený a má povolený pobyt na celé územie Š., pričom sa snaží vybaviť aj povolenie na pobyt pre maloletú na migračnom úrade K.. Otec tu žije spolu s maloletou a jeho otcom s manželkou v 4,5 - izbovom byte, kam sa dňa 01.09.2019 presťahovali z 3,5 - izbového bytu. Otec otca maloletej má na území Š. taktiež povolenie na pobyt a je dôchodkovo aj zdravotne poistený.

13. S poukazom na citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je daná právomoc slovenských súdov, pretože sa zmenil obvyklý pobyt maloletého dieťaťa, keď z obsahu spisu vyplýva, že otec s dieťaťom v súčasnosti takmer 5 mesiacov žijú na území Š. s úmyslom žiť tu dlhodobo, pričom s nimi žije aj rodina zo strany otca dieťaťa. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a vyhlásil, že nemá právomoc konať a rozhodnúť o nariadení neodkladného opatrenia a ani vo veci samej a tieto konania zastavil.

14. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanoveniach § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).